

Búkũ Rútũ drĩ

Búkũ Rútũ drĩ 'dĩ jọ Íjọ Ūkú Mũwábũ ízó ru umvelé Rútũ 'i rĩ drĩ gá. Mũwábũ kí Yāhúdĩ kí 'bā mērọ'ba. 'Bá āzĩ Yāhúdĩ rú ālu Bētēlēhēmũ gá la mvi kí ūkú ĩ'didrĩ be āzĩla anzĩ kí trũ rĩlě 'bā Íjọ sĩ Mũwábũ gá āzĩla ĩ'di 'bā ngópĩ ālu rĩ dụ ūkú ru la Rútũ 'i. Ágóbĩ 'dĩ ūdrā kí ngópĩka kí abe rá wó a'be ĩ'di 'bā ūkú Nāwúmĩ kí ngópĩka 'bā ūkúka kí abe āwúzĩ ru. Nāwúmĩ la mu jólé la ĩ'di āgō Bētēlēhēmũ gá 'bo, ngópĩ 'bā ūkú āwúzĩ ru Rútũ ĩbĩ ru ĩdrā rú āzĩla ā'ĩ Ādróná 'i Ādróná ĩ'didrĩ rú. Táni Nāwúmĩ 'bā kí āgō agá Bētēlēhēmũ gálé drĩ-drĩ ru rá tí, Ādróná 'de Bōwázĩ ádrízā múké āzĩla málĩ trũ rĩ 'bā drĩ sĩ Rútũ 'dujọ ĩ'dinĩ ūkú ru āzĩla ri dó vā sĩ Nāwúmĩ tāmبالé. Ūri āfũlépi Bōwázĩ 'ba rú Rútũ be rĩ 'bā āzĩ ĩ'di úpĩ Dāwúdĩ 'i.

Á'dígó Rútũ drĩ gá 'dĩ ícé āmanĩ Ādróná la ásĩ ĩgbẹ 'i da 'bá sũrú cí rĩ gá ĩ'di ā'ĩlépi āzĩla acálépi 'bá ĩ'didrĩ kí 'bā āzĩ ru rĩ ní rá.

Īlĩmélěkĩ 'banĩ mujó rĩlě sĩ Mũwábũ gá rĩ

¹ Ándrá ídu 'bá Įsĩrayĩlĩ drĩ 'bā kí adrujọ úpĩ kóru rĩ sĩ,* rĩlě a'dé āngũ Įsĩrayĩlĩ drĩ gá. Íjọ 'dĩ sĩ, ágóbĩ āzĩ u'álépi Bētēlēhēmũ gá Yúdā gá rĩ 'du ĩ'di 'bā ūkú 'i, ĩ'di 'bā ngópĩka ĩ'ĩ rĩ kí trũ sĩ mujó u'ájọ āngũ Mũwábũ drĩ gá ú'dú were āni. ² Ágóbĩ 'bā rú Īlĩmélěkĩ 'i āzĩla ūkú 'bā rú Nāwúmĩ 'i. Anzĩ ĩ'didrĩ kí Málõnĩ kí Kĩlĩyõnĩ be. 'Bá 'dĩ kí 'bá Įfũrātā gá sũrú Bētēlēhēmũ Yúdā gá rĩ gá la kí. 'Bá 'dĩ mu kí dó Mũwábũ gá āzĩla ri kí dó u'álé 'dāá.

* 1:1 Adrujọ úpĩ kóru rĩ sĩ. Bībĩlĩyā āzĩ rĩ jọ kí 'bá Íjọ lĩlépi rĩ ru kí ándrá 'dĩ sĩ āngũ nĩ.

³ 'Dã 'bã vúlé gá, Ỉlĩmélêkĩ drã rá á'be dó Nãwúmĩ 'i 'ĩ'di 'bã anzi ỉrĩ 'dĩ kí abe. ⁴ Ngópika ỉrĩ 'dĩ a'dú kí ukú ru Mũwábũ ízó Ừípã kí Rútũ be. 'Dĩ sĩ u'á kí dó 'dãá ílí mụdrĩ 'bo. ⁵ Málõnĩ ùdrã kí vâ Kĩlĩyõnĩ be rá, Nãwúmĩ ace dó ru ágó kóru ảzĩla ngópika ỉrĩ 'da kí kóru.

Nãwúmĩ 'banĩ ảgõjõ Rútũ be Bệtêlêhémũ gá rĩ

⁶ Ừ'dụ ảzĩ vúlé gá Nãwúmĩ la mụ arelé la Mũwábũ gâlê Úpĩ wi sũsũ 'bá Ỉsĩrayĩlĩ drĩ 'banĩ ảkónã fẽnã sĩ 'bo íni, ítú kí ru ukúka kí abe sĩ gõjõ vúlé 'ĩ'badrĩ Ỉsĩrayĩlĩ gâlê.

⁷ Nãwúmĩ mụ dó ukúka ỉrĩ 'dĩ abe a'be kí ảngũ 'ĩ'bã kí sĩ u'ájõ 'dã 'i, ko kí drĩ mụjõ vúlé ảngũ Yúdã drĩ gá. ⁸ Wó 'ĩ'banĩ mụ agá gẽrĩ gá 'dã Nãwúmĩ jõ ukúka 'banĩ, "Ỉminĩ mụjõ má be rĩ kễjĩ gá ỉgõ vúlé ỉmĩ andreka 'badrĩ lĩcõ gâlê, ảzĩla Úpĩ 'bã ừfê ỉmi ừyá sĩ ỉminĩ ảsĩ ỉgbẽ idéjõ ỉmĩ ảgõka ùdrãlêpi rá rĩ 'banĩ ảzĩla mánĩ rĩ sĩ. ⁹ Lẽ Úpĩ 'bã wi ỉminĩ sũsũ ỉmi tãmbajõ ảsĩ ỉgbẽ sĩ ảgó ảzĩ kí rụjõ."

Nãwúmĩ amvu kí jũjũ sĩ ảzĩla jõ 'ĩ'banĩ ỉmụ dô, ỉjõ 'dĩ sĩ, 'ĩ'dó kí dó sĩ awálê, ¹⁰ ảzĩla jõ kí 'ĩ'dinĩ, "Yụ ảlê mụlé mí be 'bá mídrĩ 'ba rùlê ỉndĩ."

¹¹ Wó Nãwúmĩ jõ, "Mâ ỉzêpikã, ỉgõ vúlê. Ỉlẽ mụlé má be ỉndĩ ả'du ỉjõ sĩ yã? Má ícõ anzi ảzĩ kí tĩlê ỉdĩ, kí dó sĩ zo ỉminĩ ảgó ru rá yã? ¹² Yụ mâ ỉzêpikã ỉgõ vúlê 'bá ỉmi tĩlêpi rĩ 'badrĩ kogâlê, ả'dusĩku áde kpánĩ-kpánĩ 'bo sĩ ảgó rụjõ. Ádrĩ táni 'bã la áma ảsĩ gá ícõ tátĩ rá, ảzĩla ádrĩ tá ícõ u'álê ảgó be ỉnĩ ảndrũ 'dĩ sĩ anzi kí tĩjõ rá, ¹³ ỉmi ícõ tá anzi la 'da kí ừtêlê zo agá sĩ kí rụjõ ảgó ru rá yã? Ỉmi ícõ sĩ ảgó ảzĩ ndũ la kí rùlê ku yã? Yụ ỉmi idé 'dĩ ảni ku mâ ỉzêpikã! Ỉjõ uja kí ru mánĩ ừjĩ-ừjĩ ndẽ ỉmidrĩ kí rá, ả'dusĩku Úpĩ uja ru drĩ áma ừụ 'bá gá ảnzĩ."

¹⁴ 'ĩ'dó kí vâ awálê ỉdĩ, 'dã 'bã ừngúkũ gá Ừípã amvu dó ỉdrã 'i, azĩ dó sĩ 'ĩ'dinĩ ảzĩla gõ dó rá. Wó Rútũ ỉbĩ ru

āsítájá sī u'álé Nāwúmĩ be. ¹⁵ Nāwúmĩ jọ ĩ'diní, “Índre, mĩ ājágô gô vúlé 'bá ĩ'didrĩ 'ba rú āzıla ādroṅa ĩ'didrĩ 'ba rúlé 'bo. Lě ígō vâ vúlé 'bá mídrĩ 'ba rú ĩ'di be.”

¹⁶ Rútũ umvi ĩ'diní, “Lě íjọ mání má a'be mi sī gōjọ vúlé la ku, āma mu mí be, āngũ míní sī mujọ rĩ gá āzıla āngũ míní sī u'ájó rĩ gá. 'Bá mídrĩ kí adru 'bá mádrĩ kĩ, āzıla Ādróná mídrĩ la vâ adru Ādróná mádrĩ 'i. ¹⁷ Āngũ míní drájó rĩ gá ma vâ drã 'dãá, āzıla āngũ ími ĩsĩjọ rĩ gá ála vâ áma ĩsĩ 'dãá. Lě Úpí 'bã fě mání drĩrĩma ũnzí la ádrĩ íjọ āzĩ idé ími a'bejọ rá rĩ gá, wó drã la rá la āma awa mí be nĩ.” ¹⁸ Nāwúmĩ la mu ndrelé la Rútũ umbé dó ru ásí mujọ ĩ'di be rĩ gá rá, a'be jọjọ la ĩ'diní 'bã gô vúlé rĩ rá.

¹⁹ Íjọ 'dĩ sī ũkú ĩrĩ 'dĩ amũ kí dó kpere ĩ'baní acá agá Bětēlēhēmũ gá. Kí mu acálé 'bo, ũkú táwũnĩ agá 'dãá rĩ amũ kí ĩ'di a'ílé āyĩkō sī āzıla zĩ kí dó sī, “'Dĩ āndá-āndá ru Nāwúmĩ 'i yã?”

²⁰ Nāwúmĩ umvi ĩ'ba ní, “Īmi umve ma Nāwúmĩ 'i ku rá la Mára† 'i ā'dusíku Ādróná Ūkpó 'Dípí fě mání ũcōgō. ²¹ Mání ándrá mujọ rĩ sī, amũ ándrá 'bá trũ ũ'bí ru, wó Úpí ají ma lícọ gá 'dólé drĩdrĩ ru 'bá kóru. Īmi dó áma umve Nāwúmĩ‡ la ā'du íjọ sī, isũ Úpí Ūkpó 'Dípí lì áma íjọ āzıla ají mání ũcōgō?”

²² 'Dĩ dó bāsĩ ũví Nāwúmĩ 'bã ándrá āgōjọ Mũwábũ gálé ũkũ Rútũ Mũwábũ ízó ru rĩ be rĩ 'i. Isũ sáwã 'dĩ dó bāsĩ āná umvelé bálẽ§ rĩ lājó rĩ 'bã i'dójó Bětēlēhēmũ gá rĩ.

2

Rútũ 'bã āzĩ ngajó Bōwázĩ drĩ ámvũ agá rĩ

† 1:20 Mára 'bã ífí “ũcōgō rú 'i.” ‡ 1:21 Nāwúmĩ 'bã ífí “āyĩkō rú 'i.” § 1:22 Āná ngánũ rú 'dĩ ála umve la mũndú tĩ sī “bálẽ.”

¹ Nāwũmĩ 'bā ágô Ìlĩmélĕkĩ 'bā kāká āzĩ ĩ'badrĩ ínátĩ gá kúrénĩ ru rú kulépi kũkũ rĩ 'bā rú Bōwázĩ 'i.

² Ụ'dú ǎlu Rútũ Mũwábũ ízó ru rĩ jọ Nāwũmĩ ní, “Má ícọ tá mụlẹ ǎnà ródóvúlẹ ndrũ trũ 'bá cí icólépi áma ízákĩzā ndrelépi rá rĩ drĩ ámvú agá rá yā?” Nāwũmĩ umvi, “Ímụ 'bánĩ, mà ũkũ.” ³ Íjọ 'dĩ sĩ Rútũ mụ dó rá 'dó dó ǎnà ródóvúlẹ ndrũlẹ 'bá ǎnà lǎlépi rĩ kí vúlẹ gá. 'Dǎá ịsụ dó ru ǎnà ndrũ agá Ìlĩmélĕkĩ 'bā kāká Bōwázĩ drĩ ámvú agá.

⁴ Sǎwǎ were vúlẹ gá Bōwázĩ acá angájọ Bĕtĕlĕhémũ gǎlẹ rĩ sĩ ǎzĩla zị 'bá ǎnà lǎlépi rĩ kí jọ ĩ'banĩ, “Ásị ịgbĕ Úpí drĩ 'ba adru ĩmi abe!”

Umvi kí ĩ'dinĩ, “Ásị ịgbĕ Úpí drĩ 'ba adru vâ mí be ĩndĩ!”

⁵ Bōwázĩ zị ǎmbógó 'bá ǎnà lǎlépi rĩ 'badrĩ 'i, “Ūkú ú'dí 'dǎ ǎ'di ǎni?”

⁶ ǎmbógô umvi, “'Dǎ Rútũ Mũwábũ-ízó ru amúlépi Nāwũmĩ be angájọ Mũwábũ gǎlẹ rĩ 'i. ⁷ Zị tá ma sĩ ǎnà ródóvúlẹ ndrũjọ 'bá ǎnà lǎlépi rĩ kí vúlẹ gá 'dǎ. 'dó tá ǎzị ngalẹ ũkpó ru ũ'bútị sĩ, rá la avị lú ĩndrĩkǎ gá 'dǎá sǎwǎ were sĩ.”

⁸ Íjọ 'dĩ sĩ Bōwázĩ mụ dó Rútũ rúlẹ ǎzĩla jọ dó ĩ'dinĩ, “Mí are ma, mà ịzẹpị, ímụ jō ǎnà ródóvúlẹ ndrũlẹ ámvú ǎzĩ ndú la agá ku ǎzĩla mí a'be jō ǎngũ 'dĩ ku. ĩndrũ ǎnà ródóvúlẹ izonzi mádrĩ ǎti'bo rú 'dĩ kí vúlẹ gá 'dǎ ǎni rú. ⁹ Ími mịfĩ 'bā adru ámvú 'bá 'bā kí sĩ ǎnà lǎjó rĩ gá, 'de izonzi kí vú gá sĩ. Ájọ 'bá ǎgọbị rú 'dĩ 'banĩ 'bá fĕ kí jō míní ũcōgō ku. Ịyị vị drĩ ími ndĕ rá, ímụ ịyị mvulẹ ǎkójọ sĩ ịyị tójọ rĩ gá ĩ'ba rú 'dǎá.”

¹⁰ Íjọ 'dĩ sĩ Rútũ tị dó ǎja, ilú dó drĩ vũrú ǎrútánjá ru. Jọ, “Ma ǎmíyónǎ, mí 'i'da mání ǎsị ịgbĕ ĩni ǎ'du ịjọ sĩ yā?”

¹¹ Bōwázĩ umvi, “Má are ịjọ ǎzị míní ngalẹ mî ĩdrǎ ní mî ágô 'bā drǎjọ 'bo rĩ sĩ rĩ kí drĩ gá pírí rá. Ūnze vâ mání

Íjọ́ míní mî átépi kí a'bejó mî àndrě be, sùrú mídrî kí abe àzila míní amújó u'ájó 'bá míní nílẹ́ ku 'dĩ kí abe rĩ rá. ¹² Úpí 'bā ùfě mi calépi rĩ sī Íjọ́ míní idélé 'dĩ kí sī 'dĩ Àdróná Ísrayílí drí míní sī amújó ì'di rú sī ìmi tãmbajọ́ rĩ 'i.”

¹³ Rútũ jọ, “Àmbógó míní áma ásí ùṣmijọ́ rĩ sī àzila míní Íjọ́ jọjó mání ásí Ìgbě sī rĩ sī, ífě má Ìsú ásí Ìgbě já 'dā mání adrujọ́ izonzi mídrí àzì gá 'dĩ kí abe trũ trũ ku rá tí.”

¹⁴ Sávā àkónā najọ́ rĩ la mụ calé 'bo, Bōwází jọ Rútũ ní, “Mí amú, àma amú kí íná nalé. Ídú íná tẹbí agâlẹ́.” Rútũ la dó mụ rilé 'bá àná lálépi rĩ kí andre gá 'dāá 'bo, Bōwází fě dó ì'diní àkónā nalé. Na dó àkónā 'i, aga dó sī rá àzila a'be dó Ìmbí la kí cí. ¹⁵ Rútũ la mụ i'dólé àná ródóvúlẹ́ ndrũlẹ́ ìdì 'bo, Bōwází fě àzítáná 'bá ì'didrí àzì ngalépi rĩ 'baní, jọ, “Ìmi ìcōcōṅā jọ ì'di ku drĩ tání àná bálě rú u'delépi ùdìbá kí drĩdríní gá rĩ kí ọ'du rĩ gá. ¹⁶ Be la rá la ìmi a'be ì'diní àná àzì kí angájọ́ ùdìbá gá àzila 'bā ọ'du sī kí ì'didrí kí ìjálájọ́, ìmi uzá jọ ì'di drĩ gá ku.”

¹⁷ Íjọ́ 'dĩ sī, Rútũ ndrũ dó àná bálě rú rĩ 'bā ródóvúlẹ́ kperẹ ìndró gá. 'Dā 'bā vúlẹ́ gá co dó ífí-fí lā àni rú kílọ́ mụdrí 'dípí. ¹⁸ 'Du dó àná trũ mújọ́ ìdrâ rú táwũnĩ gâlẹ́. 'da dó ìdrâ ní ndrũ àná íngōpí yā rĩ 'i. Rútũ anzé dó vā àkónā tá ì'di 'bā nalé àná ndrũná gâlẹ́ tí rĩ kí fě kí nalé Nāwúmĩ nî.

¹⁹ Nāwúmĩ zì Rútũ 'i, “Ìmọ́ tá àná ndrũlẹ́ íngölẹ́ yā? Ínga tá àzì ã'di drí ámvú agá yā? Àdróná 'bā wi sũsú 'bá ásí Ìgbě i'dalépi míní rĩ nî!”

Rútũ lū ìdrâ ní angá àzì ágóbí umvelé Bōwází rĩ drí ámvú agá.

²⁰ Nāwúmĩ jọ Rútũ ní, “Úpí 'bā wi sũsú Bōwází nî, ì'di mî ágô 'bā kāká lícọ́ agá 'dā icólépi àma tãmbalépi mí be

rá rĩ 'bã ází. Úpí la ú'dú pírí sĩ 'bá ídri rĩ kí íjọ ũrã 'bá ũdrálépi rá rĩ abe rá.”

²¹ 'Dã 'bã ũngúkú gá Rŭtũ Mũwábũ ízó ru rĩ jọ, “Bõwázĩ jọ vâ mání ándrũ ãná bálẽ rú rĩ kpere 'bá ì'didrí bálẽ lálépi rĩ 'bã kí de agá lã agá.”

²² Nãwúmĩ jọ Rŭtũ ní, “Mâ ũkũ, ì'di íjọ múké la míní acíjọ izonzi ázĩ ngalépi Bõwázĩ drí ámvú agá 'dĩ kí abe, ã'dusíku ídrĩ mu 'bá ázĩ drí ámvú agá mí icó ũcõgõ ìşúlé rá.”

²³ Íjọ 'dĩ sĩ, Rŭtũ ri dó ãná bálẽ rú rĩ 'bã ródóvúlé ndrũlé izonzi Bõwázĩ drí amvú agá rĩ kí vúlé gá 'dãá kpere ãná 'bã ukó agá ázĩla Rŭtũ ri dó u'álé ìdrã be.

3

Rŭtũ 'bã ágó ìşújó ìdí rĩ

¹ Ú'dú ázĩ sĩ Rŭtũ 'bã ìdrã Nãwúmĩ jọ ì'diní, “Mâ ìzèpì, lẽ má ìşú míní ágó icólépi ìmi tãmbalépi múké rá la, ìmi dó sĩ lícọ sị ì'di be. ² Lẽ ìnĩ rá Bõwázĩ míní ázĩ ngajó izonzi la kí abe rĩ ì'di ãmã kãká. Mí are drĩ, ándrũ ìndró sĩ Bõwázĩ la mu ãná ndrìlé ãngũ sĩ ãná cojó rĩ gá. ³ Íjọ 'dĩ sĩ, lẽ mí ũjĩ mi, mí uní mi ádu ãjĩ ngũlépi vĩrĩ rĩ sĩ ázĩla ìşũ bõngó mídrí ãlá rĩ kí áyũ. 'Dã 'bã ũngúkú gá, ìmu dó ãngũ ì'di 'bã sĩ ãná ndrìjọ rĩ gá, wó lẽ ífẽ 'bã nĩ mi 'dãá cí rĩ gá ku kpere ì'di 'bã ìná nanjá ázĩla wáyĩnĩ mvuḡá de agá. ⁴ Ì'di 'bã ru la agá ú'dú gá, ìndre ãngũ ì'di 'bã sĩ rũ lajọ rĩ múké-múké. 'Bo ìmu dó bõngó ì'di 'bã pá gá rĩ wìlè* ázĩla ìla dó sĩ mi vũ gá. Ì'di dó mu míní mí idé ã'du yã rĩ lùlé nĩ.”

* 3:4 Bõngó Bõwázĩ pá gá rĩ wìjọ rĩ ífí la ì'di zìjọ 'bã mba sĩ ì'di tã.

⁵ Rútũ umvi Nāwúmĩ ní, “Ma ǐjọ́ míní jọlé 'dĩ kí nga pírí rá.” ⁶ ǐjọ́ 'dĩ sī Rútũ mụ dó ǎngũ sī ǎná ndrijó rĩ gálé ǎzıla idé ǐjọ́ kí pírí ǐ'dĩ 'bā ǐdrà 'bā jọlé rĩ ǎni.

⁷ Bōwázĩ la dó mụ ǐná naǎá ǎzıla wáyĩnĩ mvuǎá delé 'bo, ǎsĩ la acá dó ǎyĩkō rú. Mụ dó sī ru lalé vǔrũ ǎngũ ǎná drǒjọ́ rĩ 'bā tị 'bā ǎsĩ agá. Rútũ mụ dó jǎ-jǎ rú, wị dó sókǎ Bōwázĩ pá gá rĩ ǎzıla la dó ru vũ gá. ⁸ ǐnĩ ǎgágá Bōwázĩ angá, uja ru tị ǎzıla aru-arũ. Acá dó ǔsũtǎǎá sī ǐ'di 'bā ǐsũjọ́ la ũkú ǎzĩ la ru ǐ'di pá gá 'dǎá cí rĩ sī. ⁹ Zị dó, “Mi ǎ'di 'i?”

Rútũ umvi, “Ma ǎtĩ'bo mídrĩ Rútũ 'i. Má a'ǐ mídrĩ ǐfi ma míní adrujọ́ mǎ ágô 'bā kǎká icólépi ǎma tǎmbalépi rá rĩ 'i rĩ sī.”

¹⁰ Bōwázĩ umvi ǐ'dinĩ, “Úpĩ 'bā wi míní sũsũ mǎ ǐzépĩ, lětǎǎá míní ǐ'dalé ú'dĩ'da 'dĩ ndě míní ǐ'dalé Nāwúmĩ ní rĩ rá. Míní ǎsĩ 'bǎjọ́ anzị kǎrĩlẹ́ rú, kúrẹnĩ ru jọku lēmèrĩ ru rĩ kí drĩ gá ku rĩ sī. ¹¹ ǔrĩ 'bā ru mi ku mǎ ǐzépĩ, ma ǐjọ́ míní lělé rĩ kí idé rá. 'Bá pírí ǎmadrĩ tǎwũnĩ agá 'dǎá rĩ nĩ kí mi ũkú gbíyǎ múké la rĩ gá rá. ¹² ǎdrĩ tǎni adru agá mí ágô 'bā kǎká tí, 'bá ǎzĩ ǎni rú kǎká ru icólépi ǐmi tǎmbalépi la cí. ¹³ ǐde ǐnĩ 'dĩ 'dǎ, drũsĩ ǔ'bũtị sī ǎma dó sī ǐ'di icó ǐmi tǎmbalé rá yǎ rĩ ǐsũ. Wó drĩ lě la ku, Úpĩ 'bā adrujọ́ ǐdri rú rĩ ǎni ma ǐmi tǎmba rá, ǐla mi 'dǎ kpere ǔ'bũtị gá.”

¹⁴ ǐjọ́ 'dĩ sī Rútũ la ru Bōwázĩ 'bā pá gá ǎndrá 'dǎá kpere ǔ'bũtị gá, wó angá sǎwǎ sī icójọ́ 'bá nĩjọ́ ku la gá. Bōwázĩ jọ́ ǐ'dinĩ, “ǐfě 'bá ǎzĩ 'bá nĩ jọ́ ũkú ǎzĩ amũ ǎngũ sī ǎná ndrijọ́ rĩ gá 'dólé rá la ku.”

¹⁵ Bōwázĩ jọ́ vǎ Rútũ ní, “Mí ajĩ bōngó míní sī ǐmi ǔru' 'bá 'bejọ́ rĩ ǎzıla mí aja ǐ'di vũ gá 'dǎ.” ǐ'di mụ bōngô ajalé 'bo, Bōwázĩ sũ ǎná ala gá ǎni rú kílọ́ kǎlĩna 'dípĩ ǎzıla 'bá dó ǐ'di Rútũ drĩ gá. Uja dó ru tǎwũnĩ gálé.

¹⁶ Rútũ la mu ãgölé i'di 'bã ìdrâ rú 'dölé 'bo, Nãwúmĩ zì dó, “Má ìzépì, Ìjò acì kí ìngoní?”

'Dãá nze dó Ìjò Bõwázĩ 'bã ngalé i'diní rĩ kî, ¹⁷ ãzĩla jọ vâ, “Fẽ mání ãná 'dĩ kí pírí nĩ, ãzĩla jọ, má ãgõ jõ mí rú 'dölé drídrí ru ku.” ¹⁸ Ìjò 'dĩ sĩ Nãwúmĩ jọ, “Má ìzépì ìmi ásì 'bã adru ùkpó ru kpere míní nĩ agá la ã'du Ìjò la ru idé nĩ yã rĩ gá, ã'dusíku Bõwázĩ ásì icó pá tulé ku kpere Ìjò 'dĩ 'bã ru ãzã ko agá ãndrũ rákã.”

4

Bõwázĩ 'bã Rútũ 'dujò ùkú ru rĩ

¹ Bõwázĩ mu rilé kējítì sĩ fìjò táwũnĩ agálé rĩ tì gá 'dãá. Kãká tá icólépi Rútũ tãmbalépi nĩ i'di 'bã sĩ Ìjò jójó drĩ la gá rĩ la mu acálé 'bo, jọ dó, “Má wõrĩ, mí amũ drĩ rilé áma andre gá 'dõ.” Ìjò 'dĩ sĩ, ágóbì mu dó rilé vũ gá.

² Bõwázĩ umve 'bã ìyõ táwũnĩ drĩ 'bã ãzì kí mụdrĩ ãzĩla a'í kí rilé vũ gá. Idé kí dó 'dã 'bã áni. ³ Jọ dó kãká icólépi Rútũ tãmbalépi rá 'dã ní, “Nãwúmĩ ãgölépi Mũwábũ gá rĩ la ãngũ ãmã ádrípì Ìlìmèlèkĩ drĩ ìtũndã. ⁴ Má ùrà Ìjò la lùjò míní ãzĩla vâ sĩ ìmi a'ìjò ìgbájó la 'bã urilépi 'dĩ kí drĩ gã sĩ ãzĩla 'bã ìyõ mádrì 'dĩ kí drĩ gã sĩ. Ídrĩ ãngũ 'dĩ lě rá, mí ìgbã i'di 'bã urilépi 'dĩ kí drĩ gã sĩ, wó ídrĩ lě ìgbálé la ku, ìlũ mání, ma dó sĩ nĩ la cé ã'dusíku 'bã ãzì ndú icólépi ìgbálépi la yu pẽ lú mi 'i ãzĩla ma 'i ìmi ùngúkú gá ãni rú rĩ.”

Ágóbì jọ, “Ma ìgbã la rá.”

⁵ 'Dã 'bã ùngúkú gá Bõwázĩ jọ, “'Ú'dú míní ãngũ 'dã ìgbájó Nãwúmĩ drĩ rĩ sĩ, mi vâ Rútũ Mũwábũ ízó ru rĩ tãmba ìndĩ, sĩ ágó i'didrì drálépi rá Málõnĩ 'bã rú ìdrĩjò ãko i'didrì kí abe.”*

* 4:5 Lã'bi Yãhúdĩ drĩ sĩ ídrĩ mí ádrípì 'bã ùkú fi mi anzì kí tì sĩ i'di rú ajíjò.

⁶ 'Dã 'bã ũngúkú gá, kāká tá tí icólépi Rútũ tãmbalépi rá rĩ jọ, “Má icó dó ãngũ 'dĩ ĩgbālé ku ã'dusiku anzi mádrĩ icó kí ãngũ 'dã 'dulé ĩ'bã ãni la rú ku. Mí ĩgbã dó bãsi ĩ'di míní. Má icó ku.”

⁷ Ándrá idu rĩ sī, lã'bĩ 'bá İşirayíľĩ drĩ 'badrĩ agá 'bá ãzi ní acájó ãko ãzi 'bã 'dípi rú, 'bá ãlu rĩ la ñĩlã ĩ'di 'bã pá gá rĩ ãtrũ fělé 'bá ãzi rĩ drĩ. 'Dĩ ándrá gęřĩ piřĩ 'bá ãzi 'bã sī acájó ãko ãzi 'bã 'dípi rú İşirayíľĩ gá rĩ. ⁸ İjọ 'dĩ sī, ágóbĩ 'dĩ jọ Bōwázĩ ní, “Mí ĩgbã ĩ'di mi 'i.” 'Bo ãtrũ dó ñĩlã ĩ'di pá gá rĩ fělé Bōwázĩ drĩ.

⁹ 'Dã 'bã ũngúkú gá Bōwázĩ jọ 'bá ĩyō ãzĩla 'bá píri 'dãá cí rĩ 'baní, “Ándrũ ĩmi mâ sãdĩnĩ rú ndrejó la má ĩgbã Nãwúmĩ drĩ ãko İľimęľękĩ, Kĩľiyónĩ ãzĩla Málõnĩ 'badrĩ kí píri. ¹⁰ Á'du vã Rútũ Mũwábũ ízó ru ãwúzĩ Málõnĩ 'bã a'belé rĩ mání ũkú ru ĩndĩ sī ĩ'di 'bã rú ĩdrĩjọ ãzi la ãko ĩ'didrĩ kí abe. İjọ 'dĩ sī, ĩ'di 'bã rú 'bã ãvĩ rú sī ľícọ ãmadrĩ ãzĩla táwũnĩ ãmadrĩ agá ku benĩ. ĩmi dó sī ãndrũ mâ sãdĩnĩ!”

¹¹ 'Dã 'bã vúlé gá 'bá ĩyō rĩ kí 'bá ũ'bĩ 'dãá rĩ kí abe jọ kí, “Áma píri sãdĩnĩ. İjọ 'dĩ sī, Úpĩ 'bã fě ũkú aflépi mídrĩ ľícọ gá 'dólé 'dĩ 'bã adru cécé Rākęľĩ 'bã kí ándrá Láyã† be ľícọ Yãkó'bō drĩ İndũ ĩ'dójó ãngũ ãlu gá nĩ rĩ ãni. Mí adru kęjęnĩ málĩ trũ ínã tĩ İfürátã gá ãzĩla ĩmi rú 'bã kũ sũrũ Bęťęľęhēmũ gá. ¹² Úpĩ 'bã fě anzi ãfũlépi ĩmi rú Rútũ be rĩ 'ba adru kí cécé Pęřęzĩ drĩ kĩ ãni 'dĩ ngótĩ Yúdã 'badrĩ Tãmárã be rĩ.”

Áwí Dãwúdĩ drĩ

¹³ İjọ 'dĩ sī, Bōwázĩ 'du dó Rútũ 'i ĩ'di 'bã ũkú ru ãzĩla ko kí dó ĩ'di be. Úpĩ wi ĩ'baní sũsũ rá, ĩsũ dó sī 'a, ãzĩla tĩ dó ngótĩ ágóbĩ. ¹⁴ ũkú táwũnĩ Bęťęľęhēmũ gá rĩ jọ

† 4:11 ũkú ĩřĩ 'dĩ tĩ kí anzi ũ'bĩ ru Yãkó'bō nĩ.

kí Nāwúmĩ ní, “Lẽ ãma ịcụ kí ÚPÍ 'i ãndrũ ĩ'di 'bã míní ngótĩ ágóbĩ ími tãmbalépi la fějọ rĩ sī. Lẽ rụ la 'bã kụ-kụ ãngũ Ịsịrayíłĩ drị agá. ¹⁵ Mí ùkũ lě mi ambamba, ndě míní adrujọ anzi ãgọbĩ trũ ázĩrĩ rĩ rá, ngótĩ ĩ'di 'bã tìlẹ míní 'dĩ la drúzĩ ími ásị imbá, ãzıla ĩ'di ími tãmba ĩdrãnígõ gá nĩ!”

¹⁶ Nāwúmĩ 'du dó ngótĩ ĩ'didrị gá ãzıla mba dó tã la.

¹⁷ Ùkú u'álépi jíránĩ rú 'dãá rĩ jọ kí 'bá 'banî, “Nāwúmĩ 'bã ngótĩ ágóbĩ dó cí!” 'Da kí ĩ'di rụ Ụbédĩ 'i. Ụbédĩ tị dó Yésě 'i, 'dĩ Dāwúdĩ 'bã átẹpi 'i.

¹⁸ 'Dĩ ãwí Pẹrẹzĩ drị 'i:

Hězírónĩ 'bã átẹpi Pẹrẹzĩ 'i

¹⁹ Rámũ 'bã átẹpi Hězírónĩ 'i,

Āmĩnádábũ 'bã átẹpi Rámũ 'i,

²⁰ Násõnĩ 'bã átẹpi Āmĩnádábũ 'i,

Sālímónĩ 'bã átẹpi Násõnĩ 'i

²¹ Bõwázĩ 'bã átẹpi Sālímónĩ 'i,

Ụbédĩ 'bã átẹpi Bõwázĩ 'i,

²² Yésě 'bã átẹpi Ụbédĩ 'i,

Āzıla Dāwúdĩ 'bã átẹpi Yésě 'i.

Ijò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

Copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505